Europski parlament
2019-2024

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2022/2188(INI)

19.7.2023

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za vanjske poslove i Odboru za međunarodnu trgovinu

o Izvješću o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine
2022/2188(INI)

Izvjestitelj za mišljenje (*): Dragoş Pîslaru

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za vanjske poslove i Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije uvrste sljedeće prijedloge:

– uzimajući u obzir Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane[1],

– uzimajući u obzir Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju[2],

– uzimajući u obzir izvješće Europske komisije od 24. ožujka 2022. o provedbi i primjeni Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. (COM(2022)0126),

– uzimajući u obzir izvješće Europske komisije od 15. ožujka 2023. o provedbi i primjeni Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. (COM(2023)0118),

– uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,

– uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju,

– uzimajući u obzir konvencije i protokole Međunarodne organizacije rada, posebno temeljne instrumente Međunarodne organizacije rada,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu ministra vanjskih poslova Ujedinjene Kraljevine i potpredsjednika Europske komisije Šefčoviča od 24. ožujka 2023. o ishodu desetog sastanka Zajedničkog odbora na temelju Sporazuma o povlačenju i drugog sastanka Vijeća za partnerstvo u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji,

A. budući da su od 1. siječnja 2021. trgovina i suradnja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine uređene Sporazumom o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; budući da je institucijski okvir Sporazuma o trgovini i suradnji dovršen i postao u potpunosti operativan 2022.;

B. budući da se Sporazumom o trgovini i suradnji predviđa koordinacija sustava socijalne sigurnosti kako bi se zaštitila prava na socijalnu sigurnost osoba koje se kreću između EU-a i Ujedinjene Kraljevine nakon 1. siječnja 2021.; budući da se njime također osiguravaju čvrsti temelji za jednake uvjete kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje održavanjem visoke razine zaštite u nizu područja, uključujući socijalna i radnička prava, uz obvezujuće mehanizme provedbe i rješavanja sporova u svrhu osiguravanja usklađenosti;

[1] SL L 149, 30.4.2021., str. 10.
[2] SL C 384I, 12.11.2019., str. 1.

C. budući da su temeljna prava na organiziranje, kolektivno pregovaranje i kolektivno djelovanje sadržana u međunarodnom pravu te su ključna za osiguravanje održivog razvoja i jednakih uvjeta kako je utvrđeno u Sporazumu o trgovini i suradnji;

D. budući da Sporazum o trgovini i suradnji sadrži poglavlje o malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi), u kojem se prepoznaje potreba da se osigura otvoreno i sigurno tržište za poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, te se njime nastoji osigurati da se njihove potrebe uzmu u obzir u postupku provedbe kako bi mogla imati koristi od toga;

1. naglašava važnost snažnog sudjelovanja civilnog društva EU-a i Ujedinjene Kraljevine, uključujući organizacije poslodavaca i sindikata te nevladine organizacije, u provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji u skladu s njegovim člancima 13. i 14.; prima na znanje održavanje sastanaka Unutarnje savjetodavne skupine EU-a na tu temu i pozdravlja prvi sastanak Foruma civilnog društva održan u listopadu 2022.; naglašava važnost nastavka tog dijaloga i suradnje;

2. sa zadovoljstvom ističe da provedba Protokola o koordinaciji socijalne sigurnosti u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji dosad nije bila problematična te da strukturni problemi nisu utvrđeni ni 2021. ni 2022.; naglašava, međutim, važnost dinamičnog protokola koji je usklađen s revizijama uredbi o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;

3. napominje da je 2021. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti donio izmjene priloga Protokolu kako bi se potvrdilo da države članice omogućuju radnicima upućenima u Ujedinjenu Kraljevinu ili iz nje da se na njih i dalje primjenjuje zakonodavstvo o socijalnom osiguranju države pošiljateljice pod određenim uvjetima; nadalje napominje da su poduzete pripremne radnje za provedbu financijskih odredbi o povratu troškova davanja u naravi za slučaj bolesti koji osigurava država koja nije nadležna država;

4. pozdravlja donošenje Odluke 1/2023 Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti kojom se odobrava upotreba elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti (EESSI) u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji[3] u kontekstu Protokola, kao i činjenicu da bi relevantni dijelovi odluka i preporuka Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti trebali biti primjenjivi u kontekstu Protokola u obliku preporuke Posebnog odbora[3]; ponavlja poziv državama članicama da osiguraju da sustav elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti što prije postane potpuno funkcionalan i da iskoriste mogućnosti koje pružaju postojeći fondovi EU-a za njegovu potpunu provedbu i daljnju digitalizaciju javne uprave;

5. podsjeća da se Sporazumom o trgovini i suradnji zahtijeva da se gospodarsko partnerstvo između dviju strana temelji na jednakim uvjetima za otvoreno i pošteno tržišno natjecanje te da bi se trgovina i ulaganja trebali odvijati na način kojim se potiče održivi razvoj, uključujući gospodarski i socijalni razvoj te zaštitu okoliša; napominje da su se u skladu s člankom 355. obje strane obvezale da će zadržati i poboljšati svoje standarde u područjima obuhvaćenima glavom XI.;

[3] Privremeni program Trećeg posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti, London, lipanj 2023.

6. izražava zabrinutost zbog nedavnih događaja koji bi mogli ugroziti odredbe o jednakim uvjetima iz Sporazuma o trgovini i suradnji u području rada i socijalnih pitanja u Ujedinjenoj Kraljevini; duboko žali da je u srpnju 2022. ukinuta zabrana agencijama za zapošljavanje da osiguraju privremeno osoblje za zamjenu radnika koji sudjeluju u kolektivnoj mjeri, čime se ugrožava pravo radnika da sudjeluju u kolektivnoj mjeri, uključujući pravo na štrajk; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da poduzme potrebne mjere kako bi se poštovala načela jednakih uvjeta tržišnog natjecanja navedena u člancima Sporazuma o trgovini i suradnji;

7. nadalje ističe neke zabrinjavajuće zakonodavne promjene u Ujedinjenoj Kraljevini koje su predložene, ali još nisu usvojene, kao što su prijedlog zakona o zadržanom pravu Unije (opoziv i reforma), prijedlog zakona o štrajkovima (minimalna razina usluga) i prijedlog zakona o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2); naglašava da bi ti prijedlozi, ako se usvoje, mogli imati ozbiljne posljedice za prava radnika, posebno temeljna prava slobode udruživanja i prava na organiziranje te prava na kolektivno pregovaranje i kolektivno djelovanje, uključujući pravo na štrajk, te da bi mogli ugroziti obveze Ujedinjene Kraljevine u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji; u tom pogledu pozdravlja odluku vlade Ujedinjene Kraljevine da ne nastavi s prijedlogom zakona o temeljnim pravima;

8. podsjeća da je zaštita prava radnika ključna za održavanje jednakih uvjeta i održivog razvoja kako je utvrđeno, među ostalim, u člancima 355., 386., 387., 399. i 524. Sporazuma o trgovini i suradnji; poziva Komisiju da pomno prati razvoj događaja u tom pogledu i da iskoristi sva raspoloživa sredstva kako bi riješila sva pitanja koja bi u slučaju usvajanja tih prijedloga mogla iskrsnuti u pogledu primjene poglavlja 6. glave XI., među ostalim kroz dijalog u Vijeću za partnerstvo i posebnim odborima, savjetovanje s Unutarnjom savjetodavnom skupinom EU-a i, po potrebi, mehanizme za rješavanje sporova predviđene člankom 389.;

9. napominje da je vlada Ujedinjene Kraljevine u lipnju 2021. najavila da namjerava uspostaviti jedinstveno provedbeno tijelo za radna prava čija bi zadaća bila osigurati centralizirani nadzor zakona o radu[4] kako bi se poboljšali koordinacija i djelotvornost postojećih tijela te proširenja provedbe na nova područja; napominje, međutim, da dosad nije ostvaren daljnji napredak u vezi s tim prijedlogom; poziva Komisiju da nastavi pomno pratiti provedbu relevantnih radnih i socijalnih standarda, kako se zahtijeva Sporazumom o trgovini i suradnji, i sve promjene u tom pogledu te da nastavi ulagati napore zajedno s vladom Ujedinjene Kraljevine kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa Sporazumom o trgovini i suradnji;

10. duboko žali zbog diskriminatornog postupanja Ujedinjene Kraljevine prema radnicima iz pet država članica EU-a 2021. u pogledu smanjenih pristojbi za dugotrajne radne vize; žali i zbog toga što je Ujedinjena Kraljevina naknadno odlučila odstupati od članka 18. stavka 2. Europske socijalne povelje, a nakon toga i ukinuti smanjenje pristojbi za radne vize za sve građane EU-a od veljače 2022.; poziva Komisiju da poduzme sve potrebne korake u tom pogledu i da to pitanje i dalje iznosi na sastancima Vijeća za partnerstvo i Posebnog trgovinskog odbora za jednake uvjete za

[4] Ministarstvo poduzetništva, energetike i industrijske strategije, Ujedinjena Kraljevina.Establishing a new single enforcement body for employment rights, 2021.

otvoreno i pošteno tržišno natjecanje i održivi razvoj;

11. poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da istraže načine za daljnju suradnju i razmjenu najboljih praksi u području zapošljavanja i socijalne zaštite; prepoznaje potencijal za uzajamnu suradnju kako bi se poboljšala provedba i izvršenje politika zapošljavanja, pri čemu bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje i rast za poduzeća i radnike u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Članak 58. – Postupak u zajedničkom odboru Datum objave na plenarnoj sjednici	15.12.2022
Datum usvajanja	18.7.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 34 –: 1 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Gheorghe Falcă, Aurore Lalucq, Evelyn Regner
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Andrey Novakov, Carina Ohlsson, Helmut Scholz, Ralf Seekatz

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Andrey Novakov, Ralf Seekatz, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli
The Left	Helmut Scholz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

1	-
ID	Dominique Bilde

5	0
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Korišteni znakovi:
+ : za
- : protiv
0 : suzdržani